

позначається на довірі населення до банківської системи і міжнародних фінансових установ та інших країн до України.

Важливим фактором забезпечення фінансової стабільності держави є розвиток фондового ринку і залучення не працюючих заощаджень в інвестиційні програми та проекти. Такий підхід дає можливість здійснити модернізацію виробництва відповідно до сучасних вимог та ліквідувати виробничі диспропорції.

На нашу думку, структурні зміни в економіці, окремих галузях, наприклад, в житлово-комунальному господарстві, реформуванні тарифної політики, енергетичного сектору, скорочення витрат на утримання державного апарату, перегляд податкових пільг, зниження фіскального навантаження на бізнес дадуть можливість запустити механізми підтримки економічного зростання, що позитивно вплине на фінансову стійкість та безпеку країни.

Література:

1. Кудряшов В.П. // Коригування публічних бюджетів у період загострення фіскальних ризиків // Економіка України. - 2015. - №7. - С. 4 - 57.
2. Минфин обещает сократить дефицит госбюджета в 2016 году до 3,7 % ВВП. Київ - 2015 [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://censor.net.ua/n356564> (16 .10.2015)

УДК 336.71.02(477)

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БАНКІВ УКРАЇНИ

Кушнір Т.– ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Питання фінансово-економічної безпеки банківського сектору України можна винести на перший план, адже військові дії на сході, нестабільність валютного ринку, та інші фактори негативно впливають на діяльність банків. Так банки України сьогодні функціонують в умовах невизначеності та посиленій ризикової діяльності. Тому постає необхідність у оцінці реального стану банківської сфери та розробки заходів щодо підвищення рівня банківської безпеки.

Проблематику фінансово-економічної безпеки банківської системи на рівні держави досліджували як зарубіжні, так і вітчизняні науковці зокрема Фадєєв Д.А, Захаров О. І., Євєнко Т.І., Лазарева А. П. тощо. Але, на нашу думку, мало науковців розглядають ефективність діяльності банків з точки зору їх фінансово-економічної безпеки.

Метою статті є дослідження сучасного стану фінансово-економічної безпеки банків України.

Під поняттям «фінансово-економічна безпека банків» економісти розуміють сукупність умов, за яких потенційно небезпечні для фінансового стану комерційних банків дії чи обставини, попереджені або зведені до такого рівня, при якому вони не здатні завдати шкоди встановленому порядку функціонування банківської системи, збереженню й відтворенню її майна та інфраструктури й перешкодити досягненням банками статутних цілей [1,с.67].

Фінансова безпека банків багато в чому залежать від наявності економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність, їх обґрунтованості й безумовного дотримання (табл. 1).

Таблиця 1

Економічні нормативи у банківській системі України [2].

Норматив		Станом на 01.01			
		2012	2013	2014	2015
Н1	Регулятивний капітал(млн. грн.)	178454	178908.9	204 975.9	188 948.9
Н2	Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу (не менше 10 %)	18.90	18.06	18.26	15.60
Н3	Норматив (коефіцієнт) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (не менше 9%)	14.96	14.89	13.98	13,72
Н4	Норматив миттєвої ліквідності (не менше 20 %)	58.48	69.26	56.99	57.13
Н5	Норматив поточної ліквідності (не менше 40 %)	70.53	79.09	80.86	79.91
Н6	Норматив короткострокової ліквідності (не менше 60 %)	94.73	90.28	89.11	86.14
Н7	Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (не більше 25 %)	20.76	22.10	22.33	22.01
Н8	Норматив великих кредитних ризиків (не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу)	164.46	172.91	172.05	250.04
Н9	Норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (не більше 5%)	0.57	0.37	0.36	0.13
Н10	Норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (не більше 30%)	2.51	2.41	1.63	1.37
Н11	Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (не більше 15%)	0.06	0.09	0.04	0.01
Н12	Норматив загальної суми інвестування (не більше 60%)	3.24	3.48	3.15	2.97

Розглянуті у табл. 1 показники дають змогу зробити висновки про стан банківської системи держави, а випадки невиконання нормативів є індикатором потенційної загрози втрати ліквідності та платоспроможності банку. У свою чергу, недосконалість та недотримання нормативів збільшує кількість проблемних банків, що є потенційною загрозою для безпеки всієї системи. В Україні на 01.02.16 функціонує 116 банків, кількість яких зменшилась, так станом на 01.01.15 кількість становила -163 це пов'язано із загостренням політично-економічної кризи, негативними подіями на сході України [3].

Проте, основними індикаторами стану функціонування банків, мають виступати не стільки виконання чи невиконання ним нормативних показників НБУ, скільки відповіді на такі питання: яку репутацію мають керівники банку; чи можна їм довіряти; чи дотримують вони свого слова; чи сплачують податки; чи не замішані в кримінальних операціях тощо.

Для підтримки фінансово-економічної безпеки банків необхідно проводити такі заходи:

1. Розробка рекомендацій по удосконаленню заходів фінансової безпеки.

2. Взаємодія з правоохоронними органами у питаннях протидії посягань на власність і діяльність банків.

3. Інформаційно-аналітичне дослідження позичальників на стадії звернення їх в банк для отримання кредиту.

4. Участь в проведенні моніторингу кредитних операцій, виявлення ознак вказуючих на можливість невиконання зобов'язань за кредитними договорами [4].

Отже, фінансово-економічна безпека банків є невід'ємною умовою у досягненні фінансово-економічної безпеки держави. Сьогодні низка чинників, які впливають на діяльність банків значно знижують рівень фінансово-економічної безпеки банків, тому державі необхідно постійно проводити моніторинг та запроваджувати оперативні та стратегічні заходи щодо підвищення фінансово-економічної безпеки банків України.

Література

1. Лазарева А. П. Фінансово-економічна безпека банків [Електронний ресурс] / А. П. Лазарева // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2015. - № 1(1). - С. 66-71.
2. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua>
4. Фадєєв Д.А. Фінансова безпека банківської діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rusnauka.com/5_NITSB_2009/Economics/40908.doc.htm

УДК 336.76

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Дяченко А. – ст. 5 курсу, гр. Фзвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н. В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних умовах фінансовий ринок є катализатором зростання національної економіки, адже діяльність фінансових інститутів зумовлює перерозподіл фінансових ресурсів та створює умови для стимулювання інвестицій. Особливого значення набуває побудова системи взаємозв'язків між фінансовими інститутами в процесі реалізації їх функцій, що визначає ефективність функціонування фінансового ринку. Однією з причин невідповідності сучасного стану фінансового ринку потребам національної економіки є внутрішні суперечності у побудові його інституційної структури.

У процесі розвитку фінансового ринку інституційна структура постійно змінюється, а форми фінансових інститутів відображають можливості надання фінансових послуг в конкретних історичних та економічних умовах. Щодо структури активів фінансових інститутів можливим є переважаєння банківських інститутів (так звана банківсько-орієнтована модель, що властива для країн ЄС з показником відношення активів банківських установ до ВВП на рівні 274% при відношенні капіталізації фондового ринку до ВВП на рівні 42%) або небанківських фінансових інститутів (фондово-орієнтована модель, властива США з показником

відношення активів банківських установ до ВВП на рівні 96% при відношенні капіталізації фондового ринку до ВВП на рівні 81%) [1, с. 303].

Відповідно до механізму регулювання фінансових ринків виділяють такі моделі: секторну модель, модель розподілу регулюючих та наглядових функцій (модель «двох вершин») та модель єдиного інституту – мегарегулятора. У розвинутих економіках світу особливості побудови інституційної структури визначались еволюцією здійснення регулюючого впливу держави на розвиток фінансового ринку. Зокрема, формування та розвиток банківсько-орієнтованих фінансових ринків у країнах ЄС притаманне економічним системам із традиційно сильним регулюючим впливом держави на економічні процеси, тому на сучасному етапі застосовуються всі моделі регулювання фінансового ринку з тенденцією до закріплення як домінуючої моделі мегарегулятора. У країнах з переважно ліберальним підходом та мінімізацією ролі держави в управлінні економікою (США, Велика Британія) відбувалось становлення фондово-орієнтованих ринків і на сучасному етапі розвитку фінансового ринку переважає секторна модель з розгалуженою системою інститутів-регуляторів.